

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/884/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214204920
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6214204920.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom 921 22 Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36234176, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Goliášová Gabriela, s. r. o., so sídlom 911 01 Trenčín, Piaristická 707/25, pobočka kancelárie a adresa pre doručovanie: 921 22 Piešťany, Teplická 7434/147, v mene ktorej koná advokátka Mgr. Gabriela Goliášová proti žalovanému O. G., narodeného XX. XX. XXXX, bytom XXX XX S., A. XXX/X, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária 984 01 Lučenec, J. Kráľa 5/A, pôvodne za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom 080 01 Prešov, Námestie legionárov 5, IČO: 42176778, právne zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária 984 01 Lučenec, J. Kráľa 5/ A, o zaplatenie sumy 1.188,92 € istiny s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 3C/55/2015-83 zo dňa 23. júna 2015, takto

rozhodol:

Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ako osobitný subjekt, do konania n e p r i b e r á .

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania účelne vynaložených na bránenie práv žalovaného proti žalobcovi vo výške 100%, p o t v r d z u j e .

Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd žalobu zamietol a vo výroku, ktorým priznal náhradu trov konania žalovanému vo výške 100%, zostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol a žalovanému, ako aj vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, priznal náhradu trov konania účelne vynaložených na bránenie práv žalovaného voči žalobcovi vo výške 100%.

2. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. na základe zásady úspechu. Žalovaný mal vo veci plný úspech, uplatnil si náhradu trov konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením advokátom, a preto súd priznal žalovanému ako aj vedľajšiemu účastníkovi na strane náhradu trov konania vo výške 100 %, so zreteľom na ustanovenie § 151 ods. 7 O. s. p. s tým, že po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne súd o výške náhrady trov konania samostatným uznesením.

3. Proti rozsudku okresného súdu, a to proti výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, podal žalobca odvolanie. Odvolanie odôvodnil ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojitosti s § 221 ods. 1 písm. f), § 205 ods. 2 písm. b), f) O. s. p. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. júna 2014 sp. zn. 6 Mcdo 9/2013 a z 19. marca 2014 sp. zn. 6 MCdo 5/2013, ktorými bolo potvrdené to, že Združenie na ochranu práv spotrebiteľa sa náhrada trov konania nepriznáva z dôvodu neúčelnosti. V neposlednom rade poukázal na to, že vedľajší účastník vstúpil do konania ako

profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, splnomocnila na svoje zastupovanie advokátsku kanceláriu, hoci z podstaty svojej existencie musí byť schopný poskytnúť sám právnu pomoc v súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, je neodmysliteľnou súčasťou princípu právnej istoty. Súd podľa názoru žalobcu neskúmal, či zo strany vedľajšieho účastníka ide o účelne uplatnené trovy právneho zastúpenia. Namietal tiež, že mu ako účastníkovi konania (teraz strane sporu), bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku žiadal zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

4. K odvolaniu podal písomné vyjadrenie dňa 27. 10. 2015 žalovaný, ako aj vedľajší účastník na jeho strane. Namietali, že žalobca v odvolaní neuvádza žiadne relevantné dôvody, pre ktoré by žalovanému nemala byť priznaná náhrada trov konania. Ak by nemajetnému združeniu bolo odmietnuté právo na plnú náhradu trov konania, defacto by to znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov vedľajším účastníkom. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vo všeobecnosti odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy. Ústavný rozmer práva účastníka na náhradu trov konania v úspešnom spore vyplýva z viacerých nálezov Ústavného súdu SR. Argumentácia žalobcu, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach je zjavne účelová, nelogická, až absurdná. Poukázal v tomto smere na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/502/2015 zo dňa 31. 08. 2015, ako aj Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/186/2013 zo dňa 08. 10. 2013. Tvrdil, že zdanlivá rutinnosť podaní vedľajšieho účastníka vyplýva len z reakcie na formulárové a obsahovo takmer totožné úkony žalobcu. Žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného je na mieste priznať náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi v plnej výške a v tomto smere poukázal na desiatky aktuálnych rozhodnutí krajských súdov, z ktorých niektoré aj príkladmo vymenoval. Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti žiadal potvrdiť ako správny a zaviazat' žalobcu aj na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré vedľajší účastník aj žalovaný vyčísľili.

5. V priebehu odvolacieho konania dňa 13. 07. 2016 došlo odvolaciemu súdu podanie od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré pôvodne v konaní vystupovalo ako vedľajší účastník, v ktorom tvrdil, že pokiaľ právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, bola na základe svojho úkonu (návrh na vstup do konania) riadnym účastníkom konania pod procesným označením vedľajší účastník, ostávajú účinky jej úkonu zachované, zostáva naďalej účastníkom konania a nie je potrebné podávať nový, duplicitný návrh na jej pribratie do konania pod novým procesným označením osobitný subjekt konania. Inštitút osobitného subjektu konania podľa § 95 CSP svojím obsahom a účelom zodpovedá pôvodnej právnej úprave inštitútu vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 2 O. s. p. Iba pre prípad, že by sa súd nestotožnil s uvedenou argumentáciou, navrhol, aby súd v súlade s § 95 ods. 1 CSP pribral Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do konania ako osobitný subjekt konania a zároveň si uplatnil aj právo na náhradu trov konania za obdobie do 30. 06. 2016.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

7. Ako už bolo vyššie uvedené, odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, preto odvolací súd skúmal správnosť rozsudku okresného súdu len v odvolaní napadnutom výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a pôvodne vedľajším účastníkom na strane žalovaného. V ostatných výrokoch rozsudok okresného súdu odvolaním napadnutý nebol, a preto vo zvyšku zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý. Nedotknutým je tak vo výroku vo veci samej, teda vo výroku, ktorým okresný súd žalobu zamietol i vo výroku, ktorým okresný súd priznal žalovanému náhradu trov konania na účelné vynaloženie bránenie práv žalovaného voči žalobcovi vo výške 100%.

8. Podľa § 95 ods. 1 CSP na ochranu práv strany môže súd aj bez návrhu do konania pribrat' orgán verejnej moci, v pôsobnosti ktorého je ochrana základných ľudských práv a slobôd, alebo právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ak s tým strana, na ochranu práv ktorej má vystupovať, súhlasí.

9. Podľa § 470 ods. 2, vety prvej, CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predtým než nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Z ust. §-u 95 ods. 1 CSP vyplýva, že súd môže aj bez návrhu do konania pribrat' právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, a to na ochranu práv strany. Z

obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanej veci vstúpilo dňa 20. 06. 2014, aj bez návrhu, do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ako právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu v zmysle Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného do 30. 06. 2016. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS poskytlo ochranu práv žalovaného ako spotrebiteľa pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom s tým, že v zmysle § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov tohto združenia, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, teda do 30. 06. 2016, sú zachované. Ak teda pôvodný vedľajší účastník vystupujúci na strane žalovaného v priebehu odvolacieho konania podal dňa 27. 10. 2015 vyjadrenie k odvolaniu žalobcu, v ktorom chránil práva žalovaného ako spotrebiteľa, realizoval tým predmet svojej činnosti, ktorou je ochrana práv spotrebiteľa. Počas konania súdu prvej inštancie ako i odvolacieho konania skutkovo i právne argumentoval na podporu tvrdení žalovanej, teda na ochranu spotrebiteľky a účinky jeho úkonov do 30. 06. 2016 zostali zachované. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, na tieto úkony urobené do 30. 06. 2016 prihliadal a aj na základe pôsobenia pôvodného vedľajšieho účastníka v konaní bolo následne vo veci samej rozhodnuté.

11. Odvolací súd preto považuje za daného stavu v prejednávanej veci pribratie totožného združenia - Združenia na ochranu občana HOOS v zmysle § 95 ods. 1 CSP od 01. 07. 2016, ako osobitného subjektu v tomto štádiu konania za nadbytočné, neúčelné a nevhodné, ak ako pôvodný vedľajší účastník vykonal na ochranu práv spotrebiteľa - žalovaného v čase do 30. 06. 2016 všetky nevyhnutné úkony a odvolací súd na tieto úkony v zmysle vyššie uvedenej úpravy § 470 ods. 2 CSP prihliadal. Možno uzavrieť, že v tomto štádiu odvolacieho konania bola ochrana práv spotrebiteľky - žalovanej aj postupom samotného Združenia na ochranu občana HOOS ako právnickej osoby založenej na ochranu práv spotrebiteľa, dostatočná a v plnom rozsahu napĺňajúca účel postavenia tohto združenia v konaní. Zároveň odvolací súd dopĺňa, že rozhodol v tejto veci o náhrade trov konania pôvodného vedľajšieho účastníka na strane žalovaného do 30. 06. 2016. Súd do konania môže pribrať podľa § 95 ods. 1 CSP právnickú osobu, predmetom činnosti ktorej je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ak s tým strana, na ochranu práv ktorej má vystupovať, tento osobitný subjekt, súhlasí. Z obsahu spisu však nevyplýva, že by žalovaný, na strane ktorého by mal tento osobitný subjekt v konaní vystupovať s jeho vstupom ako s osobitným subjektom v zmysle novej právnej úpravy súhlasil. Uvedenú skutočnosť však odvolací súd z dôvodu hospodárnosti konania neskúmal.

12. Odvolací súd je, teda, toho názoru, že po 01. 07. 2016 inštitút vedľajšieho účastníka v občianskom súdnom konaní prestal existovať, preto pôvodne vedľajší účastník na strane žalovaného v konaní naďalej ako vedľajší účastník vystupovať nemôže. Civilný súdny poriadok už pojem vedľajšieho účastníka nepozná. Subjekt, s ktorým súd do 30. 06. 2016 konal ako s vedľajším účastníkom konania, po 1. júli 2016 viac v konaní ako vedľajší účastník konania vystupovať nemôže a jeho postavenie ako vedľajšieho účastníka konania k 30. júnu 2016 zaniklo. O ďalšom postavení vedľajšieho účastníka v konaní (v tomto prípade Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS) je po 01. 07. 2016 potrebné vždy rozhodnúť, nakoľko takýto subjekt môže po 01. 07. 2016 vystupovať v konaní ako osobitný subjekt v súlade s § 95 CSP, pričom do konania môže byť pribratý iba na základe rozhodnutia súdu, ak s tým strana sporu súhlasí, alebo len ako všeobecný zástupca v súlade s § 89 CSP. Keďže pôvodne vedľajší účastník v odvolacom konaní nepredložil súdu súhlas strany sporu, aby v konaní vystupoval ako osobitný subjekt, odvolací súd Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do odvolacieho konania nepribral.

13. Pretože voči rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalobca v čase platnosti O. s. p., mohol sa voči nemu vyjadriť vtedy ešte legitímny vedľajší účastník, ktorý svoje právo aj využil.

14. Predmetom odvolania sú trovy konania vedľajšieho účastníka pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol správne s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. K námietke ohľadom prínosu vstupu vedľajšieho účastníka do konania odvolací súd poznamenáva, že súd je síce povinný prihliadať z úradnej povinnosti na ustanovenia a rozhodnutia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, avšak nič to nemení na tom, že pokiaľ v konaní voči spotrebiteľovi sa uplatňovala premlčaná pohľadávka, čo je bežné, námietku premlčania mohol vzniesť žalovaný alebo vedľajší účastník, pričom je nepochybné, že žalovaný, nezorientovaný v danej právnej problematike, zostávajú pasívni i napriek tomu, že v konaní môžu byť úspešní. Preto bolo na mieste, aby v ich záujme v konaní vystupovalo združenie na ochranu spotrebiteľa ako vedľajší účastník. Nebolo rozhodujúce ako vedľajší účastník v konaní argumentuje, rozhodujúce je to, či svojím postojom a vystupovaním prispel k ochrane práv spotrebiteľa. Zároveň súd konštatuje, že zo stoviek rozhodnutí je zjavné, že vstup vedľajších účastníkov na strane žalovaných do konania bol účinný. Je tomu tak aj v tomto prípade, kedy vedľajší účastník konkrétne argumentoval a vzhľadom aj na jeho námietky bola žaloba žalobcu zamietnutá.

15. Pokiaľ žalobca namietal, že vedľajší účastník by mal byť zo svojej podstaty schopný zastupovať účastníka a nemal sa nechať zastupovať advokátom, odvolací súd poukazuje na to, že žalobca je veľká

firma skúsená v danej oblasti práva, no napriek tomu sa necháva tiež zastupovať veľkou advokátskou firmou, i keď to nie je nutné, pretože žalobca túto činnosť vykonáva v masívnom meradle, ide takmer vždy o rovnaké podania a rovnakú právnu argumentáciu zo strany žalobcu. Je nepochybné, že rôzne združenia na ochranu spotrebiteľov sú zložené prevažne z laikov, nie právnikov, vzhľadom na masovosť podávaných žalôb voči spotrebiteľom nie je možné, aby združenie, ktoré nie je profesnou organizáciou, plnilo úlohy vo vzťahu k spotrebiteľom bez toho, aby mohlo na tento účel splnomocniť, napr. advokáta (viď napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie /druhá komora/ z 22. 10. 2010 vo veci DEB proti Spolkovej republike Nemecko C-279/09).

16. Vedľajší účastník mal v občianskom súdnom konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, na strane ktorého v konaní vystupoval. Podľa § 25 ods. 1 O. s. p. si účastník mohol vždy zvoliť advokáta. Takéto právo, teda, patrilo aj vedľajšiemu účastníkovi.

17. Odvolací súd k námietke, že možno v konaní priznať len účelné trovy poznamenáva, že súd prvej inštancie dostatočne odôvodnil priznanie trov vedľajšiemu účastníkovi, pričom mu priznal len účelné nevyhnutné trovy na bránenie práva. Navyše, rozhodol len o priznaní náhrady trov konania vo výške 100%, a teda, otázka výšky a rozsahu náhrady trov konania bude ešte predmetom rozhodovania súdu prvej inštancie.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný pôvodný vedľajší účastník, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP). Vedľajší účastník podal vyjadrenie k odvolaniu žalobcu v čase platnosti O. s. p., preto za takto podané vyjadrenie mu patrí náhrada trov, ktoré v tom čase vynaložil bez ohľadu na skutočnosť, že v súčasnosti inštitút vedľajšieho účastníka už neexistuje. Nárok na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka nemôže závisieť od skutočnosti, ktorá nastala podľa nového procesného predpisu.

19. Žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 - 423 CSP pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP (§ 425 CSP) a prokurátor, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa ods. 1 § 429 CSP neplatí za podmienok ustanovených v ods. 2 § 429 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).